Ujvidék
Tek. Ognyanovits Zsarko
Bercsenyi Miklós 7

НОВА ПОШТА

Нова пошта

Примерак 10 филера

„Нова пошта" излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација: Ујвидек, Орсагзасло тер 6/I. Тел.: 39—39. Пошт. фах: 173
Чековни рачун код поштанске штедионице: 18.254.
Месечна претплата: 2.50 пенга, тромесечна 7.20 пенга

Год. II. Ујвидек, субота, 21 март 1942. Број 61

Јапанци почели напад против северне Бурме

Папен путује за Берлин

У Парламенту је вођена дебата о владиној декларацији

Цирих, 20 марта. — **(Б. Т.) Према извештајима из Шангаја, после потпуног поседања Јужне Бурме, јапанске трупе су у четвртак изјутра почеле велике нападе против северне Бурме. Напад је почео са вишечасовном веома жестоком артиљериском ватром. Потом су јапански моторизовани одреди и пешадија почели са напредовањем. Прва британска одбранбена линија није зауставила већ ни први јуриш, те су се Енглези почели повлачити. Циљ напада јапанских лука је да отсеку пут према Промеу куда се Енглези повлаче. Један други јапански одред на средњем сектору продире према богатим петролејским изворима.**

Папен на путу за Берлин

Берлин, 20 марта. (Б. Т.)) — Према извештају из Анкаре, немачки амбасадор фон Папен у четвртак је приспео у Цариград, одакле је одмах наставио пут према Берлину.

МЕК АРТУР ПРЕВАЛИО ЈЕ ПУТ ОД ФИЛИПИНСКИХ ОСТРВА ДО АУСТРАЛИЈЕ НА МОТОРНОМ ЧАМЦУ

Стокхолм, 20 марта. (ДНБ) Стокхолмс Тиднинген јавља из Лондона појединости о путу америчког генерала Мек Артура, који је сасвим изненадно напустио Филипинска острва. Он је пут између Филипинских острва и Аустралије превалио на једном спортском моторном чамцу.

АУСТРАЛИЈА И САД САРАЂИВАЋЕ УСКО У РАТНИМ ОПЕРАЦИЈАМА

Шангај, 20 марта. (ДНБ) Како се јавља из Камбере, аустралијански министар војске Форд изјаснио се у свом недавном одржаном говору за непосредну и уску сарадњу целе Аустралије са трупама САД. Он је у исто време нагласио да ће се основати један посебан штаб за везу између аустралијанских и америчких трупа.

Догађаји дана

Јапанске трупе у четвртак изјутра почеле су нову офанзиву против северне Бурме. Прва британска одбранбена линија није издржала, те су се Британци повукли на граду Проме, док се Јапанци труде да им тај пут пресеку.

*

Немци се спремају за пролећну офанзиву. Нове дивизије су већ послане на фронт, а генерал Ромел, командант немачких снага у Либији боравио је оних дана у Берлину, где је вероватно водио разговоре о новој кампањи у Либији.

*

Немачки амбасадор у Анкари, фон Папен, кренуо је за Берлин.

Енглеска спремна за даље уступке Совјетској Русији у Ирану

Берлин, 20 марта. — (ДНБ).. Са надлежне немачке стране се саопштава у вези са једним саопштењем совјетске агенције ТАС да Совјети ситуацију у Ирану приказују у светлу које никако не иде у прилог Велике Британије. Према мишљењу берлинских кругова, совјетске методе које се сада спроводе у Ирану веома су непријатне за Енглеску. Али исто тако и за Вашингтон. Ситуација се погоршава још тиме што се совјетска влада више не придржава ранијих споразума о демаркационој линији у Ирану. Према томе, ван сваке је сумње, каже се у надлежним берлинским круговима, да ће Енглеска и даље чинити уступке Совјетској Русији и Ирану и то због тога што је стање Велике Британије баш у тој области веома тешко.

Ратне мере на Куби

Њујорк, 20 марта. (НШТ) — Према вестима са Хаване, претседник Кубе, Батиста, наредио је да се обалска област мора замрачивати и сав материјал који се лако запаљује мора се транспортовати у унутрашњост земље. Претседник је наредио још и попис свих младиаћ од 19 до 25 година.

Преговори између Черчила и Мајског

Мадрид, 20 марта. (ДНБ) — Како шпански листови јављају из Лондона, претседник енглеске владе Черчил разговарао је пуна два часа са совјетским амбасадором у Лондону, Мајским. Сазнаје се да се том приликом у главном говорило о енглеско-совјетској сарадњи после завршетка рата, и о будућој уској сарадњи трију савезничких сила у случају немачког пораза. Међутим, ништа на овом састанку није говорено о захтевима Совјетске Русије у погледу стварања новог фронта у Европи, а ни о англосаксонској помоћи Совјетској Унији.

Овогодишњи Ускрс у Немачкој биће скроман

Берлин, 20 марта. — **(БТ). Преко немачке штампе упућен је владин позив целокупном становништву Немачке да се ове године ускршњи празници проведу скромно и да публика без потребе не путује, јер ће се тиме грађанство поштедети многих непријатности, а рад државним железницама биће олакшан. Те мере предузете су због тога што је железница у Немачкој сада потпуно у служби војске.**

—o—

Пред почетком преговора између индиских вођа и Крипса

Берн, 20 марта. — (БТ). Према вестима из Њу Делхија, британски чувар државног печата, Стафорд Крипс, почеће да води преговоре са претставницима индиске националистичке странке у уторак.

—o—

Дебата о владиној декларацији у Парламенту

ДР. КАЛАИ: „СА СТРПЉЕЊЕМ ИЗВОЈЕВАЋЕМО ПОЛИТИЧКУ БОРБУ, АЛИ НЕ ЖЕЛИМО ДА СЕ МЕЂУСОБНО УНИШТАВАМО"

Будапешта, 20 марта. (МТИ) На седници Парламента у петак говорници појединих странака дали су своје примедбе о владиној декларацији коју је дао претседник владе г. др. Калаи Миклош. Говорник независних малопоседника Золтан Тилди нагласио је у своме говору да су странке по питањима војске увек биле сагласне. А за војску је сваки Мађар спреман за жртве. Затим је говорио о народносном питању и питањима јавног снабдевања, па је на крају изјавио своје задовољство у вези са изјавама претседника владе о парламентаризму.

Потом је узео реч претставник Хришћанске странке Виктор Матефи, који је изјавио да ће земља учинити све за очување мађарске части споља и код куће. Карош Рашаи је у своме говору детаљно образложио учешће Мађарске у рату, као и питање обезбеђења унутрашњег фронта. За време његовог говора посланици крајње деснице стално су упадали с узречицама, тако да је претседник био приморан да неколицину посланика позове на ред. Исто тако дошло је до бурних сцена за време говора социалдемократског посланика Карољ Пајера.

Затим је узео реч претседник владе г. др. Калаи Миклош. Замолио је све странке да у оваквим ванредним тешким приликама не стварају од Парламента поприште провокација. Са излагањем говорника социалдемократске странке не може у потпуности да се сложи, што не значи да он не цени у највећој мери ваљане мађарске радничке масе, за које Карољ Пајер претпоставља да се налазе под његовим вођством.

Одговарајући примедбама Беле Имредиа, претседник владе је изјавио да се Имреди кретао на терену ван земље. По питању праведе на крају ће ипак моћи да одлучује сам мађарски народ, и стога моли Имредиа и његову странку да се за љубав његове праведе не примењују присилна средства. Бела Имреди је у своме говору истакао да се искључе извесни продукти штампе и странке. Ми треба са стрпљењем да извојујемо борбу на политичком пољу, али за то не треба један другог да уништавамо. Доста је било уништавања људи у овој земљи. Претседник владе оштро протестује против нестрпљења, али не и против тога да сваки има права да изјашњава слободно своја убеђења.

НОВА ПОШТА

Северна Африка поново ће, изгледа, постати поприште жестоких борби. Међутим, овога пута, изгледа, да се не ради само о британској или немачко-италијанској офанзиви, него о догађајима који би се тицали и француске Северне Африке. Тако, према извештају МТИ-а из Вишија, министар унутрашњих послова Петенове владе, Пишо, који се сматра за најјачег англофоба у садашњој француској влади, изјавио је после свог недавног пута по Северној Африци да ће афричко ратиште постати поново поприште значајних догађаја. Париска штампа тражи од Вишија да се предузму енергичне мере у Северној Африци јер деголисти тамо развијају штетну пропаганду и што је јасно да англосаксонске силе намеравају да употребе као своје базе француске, португалске и шпањолске поседе. Узнемирење Вишија нашло је, можда, потврду и у вести да је врховни командант америчке војске наредио да се америчке трупе, које се налазе у држави Колорадо, обуче за борбе у пустињи.

Да стрепње Париза и Вишија нису сасвим без основе види се и из писања познатог енглеског новинара Уорд Прајса, који у „Дејли Мејлу" заступа гледиште да би англосаксонске силе сем немачко-совјетског фронта требале да створе још један фронт, према коме би привукле немачке снаге. Уорд Прајс између осталога у поменутом чланку каже:

— Ако се не умешамо у борбу још пре јесени, немамо изгледа да добијемо рат. Не може се претпоставити да у таквом времену, када цео свет стоји несумњиво у борби, војници Велике Британије и даље само посматрају рат.

Занимљиве су вести „Немзети Шајтош Тудошито"-а о енглеско-совјетским односима. Према овим вестима у Доњем дому припрема се једна мала врста револуције, која би имала не само за циљ да се изађе из оквира садањег вођења рата Велике Британије, тојест да се установи други фронт у Европи, него и да се дође до много ближе и чвршће сарадње на политичком и бојном пољу између Велике Британије и Совјетске Русије. Тако „Дагенс Нихетер", познати шведски лист, доноси извештај из Лондона у коме се каже да педесет посланика Лабур партије спремају један проглас којим се тражи активније учествовање у рату. У парламентарним круговима енглеске престонице не сматрају искљученим да се овој акцији одазову и неки посланици либералне партије. А, чак, узима се као вероватно да ће и неколико посланика конзервативне партије узети учешћа у акцији. У поменутом прогласу тражиле би се још и мене радикалне промене на унутрашње политичком пољу, а нарочито подржање индустрије за снабдевање, рударских предузећа и транспортних предузећа.

Маршал Геринг упутио је проглас немачким привредницима у коме их је позвао да испуне своју дужност према домовини још већим напорима и радом. То је стога потребно јер је прошла и претпрошла година дала рђаву жетву, те ће сада морати да се повећају напори ради исхране становништва. Међутим, како је сада већина пољопривредних радника у Немачкој мобилисана, то ће се употребити за пољске радове радници из иностранства као и заробљеници. Тим мерама ће се моћи потпуно нормално спровести сви пољски радови, тако да неће доћи до неких поремећаја у исхрани немачког становништва у току ове године.

x—z.

Кроз ШТАМПУ

Рат 1914 и 1942

„Нојес Винер Тагблат", повлачећи паралелу између положаја у пређашњем светском рату и садашњем, пише:

Целокупна снага немачке војске, која је у овоме рату дала већ сасвим друге доказе своје моћи него у пређашњем, стоји данас на Истоку. Нема других фронтова на западу, југу и југоистоку. Последњи противник на континенту, Совјетска Унија, нека је и јача у спреми и одлучнија у улагању снаге него њен царистички претходник, али и губици у људству и материјалу, и територије важне за оружање и допуну, које је изгубила, знатно су већи, но што су их изгубиле цареве армије у ратовању од две и по године.

Као што се варљиво показало енглеско очекивање да ће немачкој војсци зима спремити судбину Наполеона, тако је исто празно и веровање да ће бољшевици у овој години моћи да истрају. У једном и истом рату не може се надокнадити 400 дивизија извежбаних трупа са њиховим материјалом, кад су се једном изгубиле. Велике уништавајуће битке у лето и јесен 1941 ће ове године неминовно донети своје плодове, иако још једаред претстоји сва окрутност једне силне борбе.

*

„Пестер Лојд" указује на чланак истакнутог енглеског националног економа у „Тајмсу", сер Уиљема Беверица, који захтева да влада преузме директну контролу важних индустрија, јер приватне особе, у чијим се рукама оне сада налазе, морају „не само чувати потребе нације у рату, него и интересе својих акционара, и узети у обзир стање својих послова после рата".

Тако отворено и радикално нису у Енглеској још никад истакнути етатистички и против данашњег британског парламентаризма управљени захтеви, — пише Пестер Лојд. — Стога је и разумљива сензација која је овим побуђена у британској јавности. Исто је тако разумљиво да штампа сила Осовине чланку Беверица поклања пажњу. Јер снажење етатистичких струја у англосаксонском табору значи исто што и разарање једнога од најомиљенијих пропагандистичких аргумената англосаксонаца против сила Осовине: оптужбе „угњетавања" слободних привредних снага у корист државе која „све усисава". Но, сада се, ето, показује да су такви потези данашње државне привреде очигледно неизбежни чим се једна велика државна заједница садашњице нађе пред огромним задатцима координованог ратовања.

„Нојес Цирихер Цајтунг" упозорава, у вези са путом фон Папена у Берлин, на писање турског листа „Јени Сабах", који разматра верзију о надању Берлина да ће Турска сада одредити свој коначни став. У чланку, који јасно изражава држање Турске, вели се дословно:

„По тој би се информацији могло помислити да Турска оклева и не зна шта има да ради, и да ће се тек сада одлучити каквој политици да следује. Стварно, међутим, Турска је већ давно утаначила своје јасно и недвосмислено држање, којем ће доследно следовати. Обећава нам се Сирија, Мосул, Ирак и Кавказ; то је узалудно. Турска се опире свима тим ђаволским искушењима. Крв турске деце не може се продати онима који највише нуде. Турци ће своју крв пролити само за одбрану своје части и своје независности."

Рузвелт тражи кредите за изградњу 148.000 авиона

Вашингтон, 20 марта. На конференцији штампе, претседник Рузвелт објавио је да ће од Конгреса затражити кредит од даљих 17 и по милијарди долара, која сума ће, заједно са већ раније вотираном, бити употребљена за изградњу 148.000 авиона, од предвиђених 185.000 авиона који су у програму наоружања.

Истом приликом, претседник Рузвелт је изјавио да тренутно није за то да изда нови закон о радништву. „Ми нећемо — рекао је — ствари да предухитримо кад оне иду глатко." Рузвелт уверава да у Сједињеним државама данас не постоје проблеми штрајка. Важније него ново радничко законодавство је: већи ентузијазам за рад. Творнице ће, рекао је на крају Рузвелт, у Сједињеним државама радити 24 часа дневно, свих седам дана у недељи, дакле непрекидно (ИНБ.)

*

ЗА КОМАНДАНТА ТРУПА НА ФИЛИПИНИМА НАИМЕНОВАН ЈЕ ЏОНАТАН ВЕНРАЈТ

Вашингтон, 20 марта. (ОФИ). Како се званично јавља, за команданта америчких и филипинских трупа, које се боре на полуострву Балан, наименован је генерал Џонатан Венрајт, најстарији официр по рангу који је остао на Филипинским острвима.

(•)

ТОРПЕДОВАН ЈОШ ЈЕДАН САВЕЗНИЧКИ ТРГОВАЧКИ БРОД

Вашингтон, 20 марта. (НШТ) Америчко Министарство војно јавља да је у близини обале Атлантског Океана торпедиран један трговачки брод средње величине.

Странци у Француској

— Проблем три милиона туђинаца у Француској решиће се тек после рата —

Од избијања руске револуције, па до рата 1939, после сваке политичке промене у Европи, стотине хиљада избеглица преплављивале су Француску. У прво време, француска влада није томе стајала на пут. У годинама коњунктуре, свака је радна снага била добродошла. Уз то, услед крвних губитака у Светском рату, наталитет је у Француској поразно опадао, па је и из тог разлога био за препоруку ма који начин пораста становништва.

Последњих година, међутим, нарочито после победе Франка у Шпанији, усељавање у Француску достигло је такве сразмере да се чинило, ако се томе не одреде границе, преплавиће државу толика маса да ће то имати неповољног утицаја и на радно тржиште, а и нежељено упливисати на Блиски Исток.

По народности, било је 790.000 талијана, 350.000 Шпањолаца, 310.000 Белгијанаца, 320.000 Пољака, 120.000 Швајцараца, 70.000 Немаца (не избеглица), 30.000 Немаца (избеглица), 120.000 Руса, 30.000 Јермена, и 800.000 друге народности. У овим цифрама нису садржани они странци који су стекли француско држављанство, а који број износи један и четвртог милиона, као и милион Белгијанаца и Холанђана који су пребегли у Француску испред немачке офанзиве 1940, и од којих се један део још и до данас није вратио у отаџбину.

После слома, кад је број незапослених скочио на два милиона, француске власти предузеле су све да се сад већ излишних странаца ослободе. Наређена је ревизија стечених држављанстава, одлучено је да се инострани мушкарци који су неупотребљиви у привредном животу градова отпреме у радничке логоре, или интернирају, — у нади да ће се услед ових мера највећи део странаца вратити у своју домовину или отићи у коју другу државу.

Међутим, услед ступања Америке у рат, коначно је затворен сваки пут у Француској сабраним исељеницима и другим странцима. Француске власти — у недостатку другог начина решења — један део тих странаца упославају у радничким логорима, а за остале се саглашују да сваки сам решава свој проблем. Најзад, три милиона људи није ни могуће нити интернирати, нити држати под сталном присмотром, већ се мора чекати крај рата, кад ће се границе поново отворити, и кад ће се, уз остале проблеме, решити и проблем бескућника.

У јапанским рукама се налази већ скоро цела Суматра

Токио, 20 марта. — (ДНБ) Јапанске снаге искрцане у Северној Суматри већ су скоро цело острво поселе и 17 марта пао је у њихове руке Паданг — пише Асахи. Ове јапанске снаге напредовале су од североисточне обале и за шест дана прешле 500 километара, док нису успоставиле везу са осталим трупама, које су долазиле са југа. Јапанска војска сада има за задатак да у своје руке узме државне установе, да ослободи јапанске држављане и одржи ред и мир на поседнутим територијама. Формално преузимање власти у провинцији већ је скоро потпуно довршено, јер су сви чиновници — на заповест холандске владе — остали на месту.

Иако су петролејски извори на Суматри делимично намерном паљевином уништени, а неки заливени цементом, јапанске трупе су много брже напредовале него што је то холандска влада очекивала, тако да је поновно оспособљење петролејских извора за рад много брже изведено него што се очекивало.

Забринутост у Турској

Анкара, 20 марта. Појава Совјета у областима Ирана која су досад Енглези држали поседнуте, даје турским листовима повода разматрању уколико ове војне акције тангирају и турске интересе. Сада се посведочава да су Енглези Совјетима дали већа обећања но што се досад мислило. Пошто се ова обећања односе на Средњи исток, то Турској не може бити равнодушно. Не може се знати да ли ће ове војне акције остати ограничене само на Иран, или ће се протегнути и на друга подручја.

Продирање Совјета према срцу Муслимана, напредовање према Ираку, према Перзиском заливу и Арабији изазваће нарочит рефлекс баш у земљи где је националистичка доктрина Ататурка постала животна форма. Бољшевици ће водити собом војску пропагандиста. И то Турска не може мирно посматрати ако је заинтересована на реду и сигурности тога простора. (ТП.)

ЛОРД БИВЕРБРУК ПУТУЈЕ У АМЕРИКУ

Лондон, 20 марта. — (НШТ). На званичном месту се јавља да ће лорд Бивербрук провести два до три месеца у Сједињеним државама. У енглеској влади заменик лорда биће сер Алфред Салтер. Салтер је сада парламентарни секретар Министарства за ратне транспорте и моментано се налази у Сједињеним државама као стручњак за поморске транспорте.

НА ЦЕЈЛОНУ ДОШЛО ДО СУКОБА ИЗМЕЂУ ЕНГЛЕЗА И ИНДУСА

Бангкок, 20 марта. (ДНБ) — Како јављају из Делхиа, у Индији круже такве вести да је на острву Цејлону дошло до сукоба између енглеских и индиских чета. У вези с тим са енглеске стране се каже да је уствари реч само о обичној тучи. Упозорено је становништво да не шири такве вести, јер ће их непријатељ употребити.

Извештај немачке Врховне команде

Немачка Врховна команда јавља:

На полуострву Керчу непријатељ је понова са јаким снагама напао.

У жестоким борбама одбили смо све нападе и уништили 28 непријатељских тенкова.

Јужно од Севастопоља 18 марта ваздушним торпедом уништили смо један велики тенк-брод.

У областима Донеца Совјети су понсвили неуспеле нападе против немачких и италијанских положаја. Месни продори немачких и мађарских одреда били су успешни.

Источно од Харкова одбили смо непријатељске нападе. Совјети су претрпели тешке губитке. И на осталим деловима Источног фронта напади непријатеља пропали су. Предузимање сопствених напада показало се и даље успешним.

Ваздушне снаге на полуострву Керчу задале су уништавајући ударац совјетским тенковима и положајима и са нарочитим успехом напале су аеродроме и железничке транспорте на средњем сектору.

Непријатељ је јуче изгубио 62 авиона. Од тога у ваздушним борбама је уништено 42. Пет наших авиона није се вратило.

Четрдесет и шеста пешачка дивизија од 1 фебруара одбила је бројне нападе многобројнијих непријатељских одреда и нанела им тешке губитке, уништивши за 11 дана 162 тенка.

Последњих дана 33 румунски пешачки пук нарочито се истакао храброшћу.

На острву Малти бомбардовали смо аеродроме и положаје противавионске одбране.

Борбени авиони у водама око Енглеске прошле ноћи потопили су један трговачки брод од 6000 тона, два друга брода средње величине тако су тешко погођена да се треба рачунати са њиховим губитком.

Остали ваздушни напади били су управљени против једног приставишног града у јужној Енглеској.

Енглеско ваздухопловство је до 10 марта изгубили 62 авиона. За исто време у борби против Велике Британије изгубљено је 16 немачких апарата.

Нове немачке дивизије полазе на фронт

Берлин, 20 марта. (ДНБ) — Сазнаје се са надлежног места да су нове немачке дивизије отишле на фронт и с тим се доводи у везу боравак генерала Ромела, који је ових дана примљен у Берлину и околини, и коме је грађанство приредило бурне овације. Данас је генерал Ромел поново отпутовао за Африку.

БИВША ГРЧКА ВЛАДА ПОШЛА ЗА ПАЛЕСТИНУ

Каиро, 20 марта. (БТ) — Бивши грчки краљ Ђорђе и претседник емигрантске грчке владе Куделос у пратњи чланова генералштаба стигли су данас авионом у Каиру одакле ће наставити пут за Палестину.

ДА ЛИ ЋЕ СЕ БИВЕРБРУК ПОВУЋИ ИЗ ПОЛИТИЧКОГ ЖИВОТА?

Лондон, 20 марта. (НШТ) Изгледа да ће се потврдити гледиште да ће се лорд Бивербрук повући из политичког живота. Предвиђени амерички пут ће обавити, али се само ради о томе да заврши започети посао.

Ово је произашло из изјаве коју је дао Атли, заменик претседника владе, у којој је рекао да ће лорд Бивербрук ускоро отпутовати у Сједињене државе да настави са радом на координацији савезничких производних претстава. Овај задатак ће касније, вероватно, бити пренет на једног потсекретара владе — рекао је Атли.

Лорд Бивербрук на свом новом положају није члан владе и у будуће неће узети учешћа на седницама Ратног кабинета. У Сједињене државе путује према упутствима министра за јачо снабдевање Литлтона.

Немачки коментар о говору г. др. Калаиа

Берлин, 20 марта. — (ДНБ). У немачким политичким круговима опширно се коментарише декларација новог претседника владе г. др. Калаиа, коју је дао у Парламенту и Горњем дому. Нарочито се наглашава важност онога пасуса декларације који се односи на борбу против бољшевизма. То је најјаснији доказ, каже се у Берлину, да је пријатељство између Немачке и Мађарске непоколебиво и да се те две земље боре за исте циљеве, јер их везује заједничка судбина. У немачким политичким круговима се на одговарајући начин цене ове мере које је др. Калаи предузео за решење јеврејског питања у Мађарској.

АПОЛО

Премијера
БИЗМАРК
Животни роман највећег државника прошлог века
Режија: Волфранг Ливенајнер.
П. Хартман, Лил Даговер, Ф. Кајзлер

ОДЕОН

Тајанствени Сијам
Одличан филм о животињском царству и непроходним прашумама

РЕКС

Велики немачки рипорт-филм
Ратни поход на Југославију
Као допуна: падобрански ловци, уништавање мина и тешке хаубице. 7

ПАЛАС

ПРЕМИЈЕРА
БИЛО ШТА БИЛО
Одличан мађарски весео филм
Анна Шули, Басари П., Хајмаши М., Мали Гере, Кевари Ђ. и Петеш Ф.

ШВАЈЦАРСКА ШТАМПА О ОЧЕКИВАНИМ ОФАНЗИВАМА НА ИСТОЧНОМ ФРОНТУ И У АФРИЦИ

Базел, 20 марта. (Б. Т.) Швајцарска штампа посвећује велику пажњу оечкиваном развоју догађаја на бојиштима овог пролећа. Из уводника се констатује да ће поново почети борбе како на источном тако и на североафричком фронту. У берлинском извештају „Базлер Нахрихтена" се, у вези с тим, указује да је више познатих немачких војних вођа отпутовало поново на фронт. У вези са пролећном офанзивом доводи се и боравак Ромела у Немачкој.

УСКОРО ПОЧИЊЕ ПРОЦЕС УЧЕСНИКА У АТЕНТАТУ НА ФОН ПАПЕНА

Анкара, 20 марта. — Како се званично саопштава крајем месеца марта већ ће почети процес против учесника који су ухапшени под сумњом да су учествовали у атентату на немачког амбасадора у Турској фон Папена.

НОВ ГЛАВНИ ГРАДСКИ НАЧЕЛНИК БУДАПЕШТЕ НА ДУЖНОСТИ

Будапешта, 20 марта. (БТ) Нови главни градски начелник Будапеште Тивадар Хомонаи примио је данас на свечан начин своју дужност. Њега је срдачним говором поздравио градоначелник Сенди, па је Хомонаи одговорио и у дужем говору изложио главне линије свога будућег програма рада у својству главног градоначелника Престонице.

ДУЖ ЖИВОПИСНЕ ОБАЛЕ ЛИБИЈЕ

Чари плодне Дерне и зелено-белог Триполиса

Североафрички ратни извештач листа „Фелдпостер Беобахтер", у своме извештају с пута кроз Либију, задржава се поглавито на опису главних градова Дерне и Триполиса, из којег вадимо следеће занимљиве појединости:

"Чудесни обалски пут, „Виа Балбиа", спаја међусобно североафричке обалске оазе и градове, и води од Бенгазија, преко градова Токре и Бараке, према Дерни. Видимо путем слике буне вегетације, житна поља, зеленило шума, лугова, и насеобине са белим кућама, те потпуно заборављамо пустињу.

ДРАГОЦЕНИ ИЗВОРИ ДЕРНЕ

Најлепши изглед пружа се, североафричким путем, са брда Ђебер и Ахдар, када се са једног од врхова баци поглед на град Дерну. Град и море као да су се једно другоме приљубили. Свега два километра широка је обалска пруга, која између мора и висоравни даје места граду. Али је довољно широка да пружи животни простор једној од најлепших и вегетацијом најбујнијих оаза.

Пут „Виа Балбиа" прокрчен је кроз стене, води кривудасто, са многим узвишењима и спуштањима, и напредно се укопава у предео.

У Дерни налазимо, у изобиљу, онога што је од највећег значаја за североафричку борбу на живот и смрт: воде! Дернанска вода је појам. Божји дар. Извори Дерне и околине јој дају не само обилну, но и чисту, слатку и свежу воду. Шта то значи, може да оцени само онај, ко је по лошијим путевима североафричким био присиљен да пије рђаву — слану воду...

Извори Дерне снабдевају водом целу Киренаику. Помоћу водовода она се доводи на многа места. Дерна има изграђен водоводни систем, који довољно утиче на плодност ових крајева.

ПАЛМЕ, СМОКВЕ, ВОЋЊАЦИ И ПРЕКРАСНЕ БЕЛЕ КУЋЕ...

Око нас налазе се засађене палме, смокве и воћна дрвећа. Баштованство је интензивно. У целој Либији, само овде роди банана.

Са климатског гледишта, град Дерна лежи повољно. У пределу према пустињи, брежуљци штите град од врелих јужних ветрова пустиње. Тако је и у жарко доба године температура овде сасвим сношљива.

Овде тече једина река Северне Африке, која даје воде преко целе године. Прекрасне беле куће резултати су талијанске колонизације, и оне само доприносе пријатељском изгледу дернанскога пејсажа. Нарочито вреди да се спомене прекрасна џамија Дерне, са својих четрдесет и два кубета. Дерна, град од 11.000 становника, једно је од најлепших места Северне Африке.

ПОЛОЖАЈ И ЖИВОТ ТРИПОЛИСА

Триполис, град са бурном историјом, велико је место. Од 105.000 становника, око 35.000 су Италијани. Није само најзнатније пристаниште младе италијанске колоније, него је и средиште политичког, војног, културног и привредног живота целе Либије.

При шетњи кроз прекрасно, дуж обале протегнуто шеталиште, свуда се осећа снажан животни ритам, нимало сличан ономе како га, у фантазији, замишља Европејац. Тек у старој варош ваља заћи, која лежи на једном полуотоку, па да се од те фантазије нешто остварі.

Ту су отворене радионице, у којима и пред којима раде занатлије, — у исто време смо и на улици и у дућану. Ту налазимо и старе занатлије, кујунџије, задубљене у свој посао. Над домовима старога града стрше торњеви минарета, а сам део града окружава древни зид, саграђен још у XVI веку. Овде је начин живота право источњачки.

У староме Бербер-кварту, међу туниским и римским старинама, међу којима је најзнатнији победни славолук Марка Аурелија, стварно лежи прошлост...

КОНТРАСТНЕ БОЈЕ: ЗЕЛЕНО И БЕЛО...

Контрастне боје града Триполиса су зелено и бело, које се боје претежно свугде налазе — у парку, међу алејама палми, модерним палатама и на другим местима. На највишој тачци града подигнут је споменик палим јунацима. Пристаниште је израђено у великом стилу, и заклоњено. Надугачко испружени у море копнени језичци опкољавају пристанишни центар, где налазимо и модерни аеродром".

Рат још није завршен

каже Јакашима претседник јапанског Министарства војног

Токио, 20 марта. — (ДНБ). Како агенција Домеј јавља, мајор Јакашима, претставник јапанског одељења за штампу при Министарству војном, у четвртак увече одржао је говор преко радиа. Он је изјавио да је завршена борба у Холандској Индији и на малајском полуострву и да ће после слома отпора на Филипинским острвима Јапан тек покренути праву борбу. Умирио је слушаоце изјавом да ће Јапан моћи да настави свој задатак неометано, пошто је јапанска војска заузела изворе сировина потребне за вођење рата. Упозорио је народ да не преувеличава постигнуте победе у југозападном делу Тихог Океана и изјавио да рат још није завршен. Подизање јапанског народа зависи од успешног искоришћавања извора сировина у Југозападном делу Тихог Океана. Позвао је цео народ да ради у циљу постизања овога задатка.

АМЕРИКАНЦИ СЕ НАДАЈУ ДА ЋЕ „НОРМАНДИЈА" БИТИ ПОДИГНУТА НА ПОВРШИНУ

Берн, 20 марта. — Према писању „Ла Стампе", трансатлантик „Нормандија" биће подигнут из њујоршког басена, у коме сада лежи, на површину. Ова је вест службено објављена преко новина. Према „Дејли Мирор"-у, за ову сврху је морнарички отсек доделио кредит од пет милиона долара за специјалне радове.

ПОСТУПАЊЕ ЈАПАНАЦА У ХОНГКОНГУ

Рим, 20 марта. (Стефани) Јапанска амбасада у Риму јавља о положају Хонгконга следеће: У погледу хране заробљеници се исто тако хране као и јапански војници. После јапанског поседања појавило се неколико случајева тифуса, али је брзом акцијом јапанских санитетских одреда епидемија после неколико дана потпуно престала. Све вести о силовањима европских жена потпуно су неосноване. Хонконшки заробљеници заједно живе и нису изложени никаквим шиканирањима. Рањене лече у болницама. Са женама се нарочито пажљиво поступа и више интернираних жена енглеске и других народности изјавило је захвалност јапанским властима за то.

Ситне вести из иностранства

Из Стокхолма јавља ДНБ да је вођа Рајха, преко немачког посланика принца Вида, изразио шведском краљу своје срдачне жеље за што скорије оздрављење.

Антони Иден, одговарајући на интерпелације у Доњем дому, изјавио је да не одговара истини да Енглеска после рата жели да натраг врати италијанске поседе у Абисинији.

Алфред Розенберг, министар Рајха за окупиране источне крајеве, оздао је наређење по којем се у Естонији, Литванији и Летонији немачким органима придаје само надзорна власт, док администрација остаје и даље у рукама чиновника тих земаља.

Из Загреба јављају да су радови на регулисању Саве, који су за време зиме били прекинути, поново настављени. Рачуна се да ће до краја ове године 10.000 хектара земље у томе отсеку бити оспособљено за пољопривредно обрађивање.

Закон

о рехабилитацији у Делвидеку

По мађарским законским прописима постоји т. зв. судски поступак за рехабилитацију. Наиме, свако лице, које је од стране суда осуђено и казну издржало, може тражити рехабилитациони поступак, односно правних последица пресуде и то за пресуде изречене по преступним делима најдуже за три године после издржане казне, а за пресуде изречене по злочиним делима најдуже за пет година после издржане казне.

Велики број лица, којима је била позната ова законска установа, обратио се суду са молбом за рехабилитациони поступак. Окружни суд у Ујвидеку стао је на гледиште да се у Делвидеку овај поступак може повести према оним лицима, која су у тренутку ослобођења Делвидека била са сталним боравиштем и стекла су мађарско држављанство, али рачунајући на 3 односно пет година од дана 11 априла 1941, а не раније. Ово своје мишљење окружни суд је поднео сегединској апелацији која има да каже своју реч. Уколико Апелација усвоји ово гледиште, заинтересована лица моћи ће тражити рехабилитациони поступак тек од 11 априла 1944, односно 11 априла 1946 године

(●)

ОПШТА РАЦИЈА У ПРЕСТОНИЦИ

Будапештанска полиција приредила је у уторак увече на целом подручју престонице рацију, која је донела врло успешан резултат. Детективима је пало у руке 308 индивидуа, међу овима 125 женских. Међу приведенима налазе се многа лица за којима је била издата потерница, као и особе које су биле упућене да напусте престоницу.

ЈАПАНСКЕ ТРУПЕ НАПРЕДУЈУ ПРЕМА ПОРТ МОРЕСБИЈУ

Токио, 20 марта. (ДНБ) Британска обавештајна агенција јавља да су јапанске трупе почеле напредовање према Порт Моресбиу. Према последњим вестима приспелим из Порт Моресбиа, између јапанских и аустралијанских трупа још није дошло до оружаног сукоба.

Све пољопривредне и шумске некретнине, као и виногради

чији су сопственици Јевреји

стављене су под секвестар

Најновији број „Будапешти Кезлеђа" (Службених новина) објављује министарску наредбу, на основу постојећих законских овлашћења, по којој се све пољске некретнине, поседи, шуме и виногради, чији су власници јевреји, стављају под секвестар. Истом наредбом речено је да је свако отуђивање оваквих некретнина неважно.

Власници оваквих некретнина, на које се односи ова наредба, дужни су да у року од три дана, од објављивања ове наредбе поднесу пријаву надлежној општини (градоначелнику), а том приликом треба поднети тачан списак инвентара некретнина, која је стављена под секвестар.

Министар пољопривреде поставиће на свако овакво имање комесара секвестра, коме ће истовремено одредити и награду. Ово иде на терет власника имања.

ВЕСТИ

— **Недеља у Саборној цркви.** Света Архијерејска литургија са рукоположењем почиње у 9.30. Пева Хор Саборне цркве под управом Милутина Ружића, професора. Тон деспотин — Остојића, Велика јектенија — Тајчевића, Слава — Остојића, Многаја љета — Станковића, Свјати Боже — Пашћана, Сугуба јектенија — тенор соло Душан Цветковић. Мртвачка јектенија — Христића, Јектенија за оглашене — Маринковића, Херувика и Јако да Царја — Ломакина бр. 7, Прозбена јектенија — Тајчевића, Оца и Сина — Смирнова, Милост мира, Свјет (велико), Тебе појем — Бортњанског (терцет Нада Мушицки, Олга Бугарски, Вера Костриченко), Прозбена јектенија — Маринковића, Оче наш — Смирнова, Причасно, Акатист Мајци Божјој — Мокрањца, Завршно — Добри Христова, Буди имја Господње — Бортњанског, На многаја љета Владико — Добри Христова (218).

— **Недеља у Алмашкој цркви.** На литургији у Алмашкој цркви појаће хор занатлиског певачког друштва „Невен". Диригује г. Ђорђе Шијаков.

— **Због поплаве одложени вашари.** Општинско поглаварство у Хоргошу извештава да је вашар заказан за 23 март отказан због опасности од поплаве. Дан накнадног одржавања вашара објавиће се доцније. Исто тако одлаже се и пролећни вашар у Зенти, који ће се накнадно одржати 18 априла.

КОМБИНЕЗОНИ, ГАЋИЦЕ, СПАВАЋИЦЕ у јевтиној и луксузној изради код „ЛИДО", Јокан Мор улица 31. 355

— **Маскирани нападач у Сабадки** у близини железничке станице напао је на трговца Густава Левиа, који има своју радњу у подруму куће бр. 18 у Ержебет улици. Нападач је с револвером у руци, покривши лице маском, пошао у подрум и захтевао од трговца да му преда новац. Трговац се није уплашио и није му дао новац, већ се брзим покретом нашао код прозора, отворио прозор и почео звати у помоћ. Непознати разбојник се бацио на трговца и у гушању је испалио хитац, који је мало окрзнуо Левиа по лицу. После тога разбојник није смео да остане дуже у радњи, већ је излетео на улицу баш у тренутку када је у радњу улазио берберин Војислав Пукец. Овај је био изненађен, није ни покушао да га ухвати и тако је маскирани нападач успео да побегне. Левиу је указана прва помоћ у Јеврејској болници.

— **Производња дувана у Србији 1942.** Србија која се налази под окупацијом Немачке обратиће и ове године највећу пажњу производњи дувана. Досада је у Србији од стране надлежних власти дозвољено да се у току 1942 посади 500 милиона дуванских младица. У Банату биће посађено 35 милиона дуванских младица.

Данас се отвара пољопривредна изложба и сајам стоке у Будапешти

Овогодишња пољопривредна изложба и сајам стоке у Будапешти је и квалитативно и бројем изложеног материјала досад најзначајнија приредба Мађарског пољопривредног друштва.

Куповина приплодних сточних грла отпочела је већ раније, тако да је до самог дана отварања већ велики део изложене стоке променио газду. Сва сточна грла су прворазредна. Коњска грла биће приказана и у спрегу, као и у посебним јахаћим приредбама. Поред одличних крава музара, моћи ће се на изложби видети и нарочито квалитетни примерци мађарских свиња мангулица, затим оваца мерино пасмине, и велики број расне живине, голубова и зечева.

Смотра паса приказаће, највећим делом, мађарске овчарске псе особених облика, као и вредносне примерке ловачких паса.

Поред изложбе приплодне стоке, изложени материјал у великим дворанама, и посебним павиљонима, даје слику данашњег стања свију грана мађарске пољопривреде: биљне производње, млекарства, воћарства и виноградарства, шумарства, градинарства, пчеларства и т. д. Посебно изложбено одељење даје смотру пољопривредне машинске индустрије.

Поучан материјал дају изложбена одељења огледних станица, пољопривредних комора, задруга, стручних пољопривредних школа, и других аграрних установа, са многобројним графиконима, снимцима и узорцима.

При организовању и сређивању посебних изложбених одељења, пазило се да се очигледним наставним сретствима, утиче на напредан рад пољопривредника, којим се истовремено развија и напредак пољопривредника у земљи уопште.

Изложба ће, по свему изгледа, имати рекордан број посетилаца.

— **Ухапшена лоповска дружина која је имала „друштвена правила".** Јавља се из Будапеште: Престоничка полиција већ дуже времена трагала је за једном организованом лоповском дружином чији чланови су вршили читав низ крађа. Полициским органима је недавно пошло за руком да дружину ухвате у близини Чепела. Сви чланови ове дружине били су малолетни а налазили су се под вођством једног окорелог лопова. Ова лоповска банда имала је своја правила и чланови који су хтели да ступе у банду морали су да полажу заклетву. Упутства за све лоповске махинације дао је сам вођа лоповске банде и одређивао места где се може очекивати већи плен. Сви чланови ове дружине ухапшени су сем самога вође.

— **Уведен је специјалан воз за велики пролећни вашар у Будапешти.** Воз ће саобраћати почев од 21 о. м. до 29 о. м. закључно. Воз креће из Ујвидека у 4.38, а стиже у Будапешту у 10.52 (до Сабадке саобраћа као путнички, а од Сабадке до Будапеште као брзи). Из Будапеште креће у 17.15, а стиже Ујвидеку у 23.35 (воз до Сабадке саобраћа као брзи, а даље као путнички). У Сабадки се не прелази ни при одласку ни приликом повратка.

— **Пресуде у кривичној полицији.** Кривични судија ујвидешке полиције претресао је кривицу зидара Стевана Радовића, против је кога је Апровизационо звање поднело пријаву да је у осуству своје кћери требовао карту за шећер и маст за њу. Он је осуђен на три дана затвора.

— **Женска грађанска школа у Сабадки** добила је од Министарства просвете преко 12.000 пенга потпоре за добре ученице. Ова свота је приликом Народног празника раздељена међу добрим ученицама.

— **У Бачтопољи услед подземне воде** срушило се 150 кућа. Међу кућама највише се срушило кућа за становање.

— **Бивши дрварски трговац Јован Страјин** иако није дозволу добио за даље трговање дрвима, наставио је свој посао. Због тога га је полиција казнила са 500 пенга новчано.

Јуче и данас?

22—III—1942

— **Добила судски позив па се обесила** 70-огодиша супруга Јаноша Сабо-Ханђа у Сабадки, која је становала у Фораш улици бр. 96. Она се није појављивала у јутарњим часовима, па је кућевласник г. Ђуро Гршић пошао кроз отворена врата да види шта је са старом станарком. На своје велико запрепашћење нашао ју је обешену. Полициском истрагом је утврђено да је старица била оптужена за неку малу крађу, па је добила судски позив за четвртак. Она је овај позив толико озбиљно схватила, да је радије пошла у смрт, него у суд.

— **Пред Окружним судом у Ујвидеку** било је суђење Мићашевић Николи, трговцу из Турје, оптуженом за преношење алармантних вести. После саслушања сведока суд је Мићашевића ослободио услед недостатака доказа.

ПРИВРЕДА

Мађарско живинарство

и смернице за његово унапређење

Управник кр. мађ. Огледне станице за живинарство у Геделе, г. Балци Валентин, изнео је, у привредној рубрици „Пестер лојда", стање мађарског живинарства и смернице за његово унапређење, из којег чланка вадимо главније ставке.

Мађарско живинарство доприноси националном дохотку годишње око 250 милиона пенга. Толико претставља годишња вредност живинског меса, јаја, перја, и ови продукти износе 10-12 процената од целокупног мађарског извоза. Из околности да се 92 процента домаћег бројног стања живине налази у рукама малих пољопривредника, може се лако одмерити аграрно-социалан значај живинарства у Мађарској.

За унапређење живинарства, држава је, у најновије доба, подигла 14 централа за лежење, највећег капацитета, у разним крајевима државе, које установе стављају на расположење живинарима, малим газдама, милионе пилића за одгој, по веома јефтиним ценама. Истовремено, много се ради на стручној настави. Огледна живинарска станица у Геделе развија се на потпуно новим основама. Одржавају се стручни живинарски течајеви по целој земљи, и разашиљу, бесплатно, 50 до 60.000 разних популарних брошура о напредном живинарству.

Хитне задаће чекају мађарско живинарство на подручју ветеринарства. Годишње пропада у Мађарској живине у вредности од скоро 10 милиона пенга. За сузбијање живинских зараза треба одредити специалисте чији би по покрајинама организовани лабораторији стајали на расположењу.

Даља би хитна задаћа била живинаре организовати у задруге, које би руководиле производњом и осигуравале, свака на своме подручју, живинску храну. За побољшање квалитета јаја имало би се уновчавање спроводити тачно према тежини, и најзад наставити са системом утврђених цена.

Садашња ограничења у промету чврсте — зрнасте — хране веома су смањила бројно стање живине у Мађарској. Број домаћих кокошака носиља је устукнуо, и то је разлог данашњој оскудици јаја. Да би се то стање пребродило, било би за препоруку оставити годишње 18—20 кр. зрнасте хране по грлу кокошке код сваког пољопривредника, с тиме да су обавезни годишње најмање 50 јаја по кокошки носиљи одаслати за јавну опскрбу.

Идућа периода мира без сумње ће дати ванредан замах мађарском живинарству. С тога доиста није пожељно у ту одличну периоду коњунктуре ући са смањеним и оскудним бројем живинских грла.

Бачки пољопривредници! Сеите шећерну репу за Бачку фабрику шећера а. д. у Ујвербасу

413

Крај целог света

ГИМНАЗИЈАЛКА НАПУСТИЛА ШКОЛУ — ДА БИ СЕ МОГЛА УДАТИ ЗА ВОЉЕНОГ МЛАДИЋА

У шпанској варошици Сантигале десио се необичан случај, управо замршена љубавни роман, у коме главне улоге играју пет лица: петнаестогодишња гимназијалка Хуана Алвадос, њен драган сеоски момак Педро Портос, професор гимназије и Хуанини родитељи.

Професор је поднео пријаву жандармерији да је његова ученица Хуана Алвадос напустила школу и почела да живи у конкубинату са белим сеоским момком Педром Портосом, који јој се већ раније ватрено удварао, а који је био познат као велики Дон Жуан. Професор је опомињао Хуанине родитеље да пазе на своју кћер, јер је Портос био познат као велики заводник оних сеоских девојака, које су долазиле у Сантигале ради тражења службе. И сама Хуана била је дете сељачких родитеља, из села Онатро, из кога је и Портос.

Према професоровој пријави, родитељи девојке, која је напустила школу, знали су за овај недозвољени однос, па је чак и наговарали да постане љубавница Портосова, јер је он био имућан.

Према шпанским законским прописима, љубавни односи са девојкама испод 16 година се веома строго кажњавају. На оптуженичку клупу се не изводе само заводник, него и родитељи девојке, који се оптужују за „кварење расе".

На оптуженичкој клупи пред судом у Сантигале седели су Хуана Алвадос, њени родитељи и Портос. Они су се одлучно бранили. Портос је тврдио, да је Хуана била чедна кад је у његову кућу дошла, а кад је то утврдио, он ју је одмах вратио родитељима.

Портос је оптуживао професора да је пријаву учинио због тога, што је до ушију био заљубљен у лепу и развијену Хуану Алвадос, која га никако није могла трпети. Овај необичан љубавни роман се Хуаниним неодлучним одговорима и упорним професоровим одрицањем да није био заљубљен у своју ученицу, још више замрсио.

Суд је после тога утврдио, после саслушања мишљења лекарске комисије, да је тврђење сеоског момка Портоса било тачно, кад је навео да је чедну Хуану вратио својим родитељима. Суд је на основу тога, одбио професорову тужбу и осудио га на плаћање оштете за увређену част сењорите Хуане Алвадос у износу од 10.000 пезета, као и на плаћање судских трошкова.

*

АМЕРИКА ИМА ДАНАС 30 МИЛИОНА АУТОМОБИЛА

Амерички просперитет и нова живост у привреди показује се највише по томе, што се производња у невероватној мери повећала и што данас у Сједињеним америчким државама има преко 30 милиона аутомобила.

24 милиона од тога су велика, лукусна кола, 2 милиона [illegible] спортска кола, а 4 милиона [illegible] ретни аутомобили. Тиме су [illegible] корди из времена конјунктур[illegible] после рата надмашени.

Хоћете ли да чујете докле ћете живети?

Занимљиви податци о људима који су дуго живели

Познати мађарски медицински стручњак, лекар и писац популарних поука о народном здрављу д-р Бела Енц, написао је у једном недељном часопису поучан и занимљив чланак о томе, да ли данашњи човек може да доживи дубоку старост, иако живи нервозним, често нехигијенским и неприродним начином живота. Он нам логично и јасно показује да је сваком нормалном, здравом човеку и данас могућно да доживи најдубљу старост, па и век од 100 и више година, само ако он то сам хоће. Ево шта нам д-р Енц каже:

„Модерни лекарски стручњаци су статистички утврдили да данашњи човек просечно живи много дуже, него што су живели наши преци. Ту се износе сувопарне цифре које ништа не доказују. Ако прелистамо по старим књигама и новинама, можемо се лако уверити, да су људи раније, у прошлом веку, па и пре неколико столећа, далеко дуже живели.

Људи са завидном старошћу

У једној старој хроници, која се чува у музеју у Будапешти, вели се да је мађарски поседник из Вашархепа, Јанош Лente живео 172 године. Било их је у то време који су живели 160, 150 и 140 година. То нису били ретки случајеви.

Ако разгледамо старе записе из других европских земаља, наћи ћемо сличне случајеве. У Ливерпулу је у 17 веку живео ковач Петер Кертон, који је достигао завидну старост од 185 година. Умро је напрасно, без боловања, а кад је лежао на одру, он се осмехивао и још био румен у лицу. Други Енглез, Лик Џенкинс је живео 179 година, а патуљак Томас Пер, који је из Јужне Африке као дете дошао у Лондон, умро је у својој 162-гој години.

Ових неколико примера навео сам само због тога, да докажем да је било баш у прошлости људи, који су доживљавали далеко већу старост него што данас људи доживљују.

Зоро-ага са својих 137 година био је права сензација за цео свет и он је добио надимак „најстарији човек на свету". То није никакав рекорд. Та рекорд су у прошлости већ многи наши преци тукли.

Докле ћете си живети?

Према статистикама о смртности, четвртина новорођенчади данас умре већ у првој години. У току 25 година скоро половина свију људи умре. Дакле, данас људи умиру више и раније него у ранија времена. Статистике — за чију тачност се нарочито старају осигуравајућа друштва, — показују нам ову слику:

ко је до своје 25 године био здрав, може живети још 38 година (63);

ко је до своје 30 године био здрав, може живети још 34 године (64).

Доба живота је, према статистичким подацима, у разном земљама разнолико, јер зависи не само од климатских и географских прилика, него и од самих привредних, социјалних, па чак и локалних прилика. Здравље и дужина живота зависе и од многих других услова. Модерна хигијена се отара да се створе могућности да се савремени човек врати у доба, када су људи, без вештачких сретстава могли да достижу дубоку старост.

У старо доба није било толико болести као данас. Бар оне нису толико пустошиле међу људима као сада. Туберкулоза је раније била ретка болест у Европи, а данас важи као једна од најраширенијих обољења, као права напаст. И друге заразне болести су у новије доба имале више терена за ширење. Велике, модерне вароши служе као повољно тло за то.

Модерна медицинска наука се одлучно бори против свију опасности које прете људском здрављу. Хигијена се усавршава, па су данас изгледи повољни и ми ћемо ускоро моћи да кажемо, да можемо сви да постанемо стари људи, наравно ако ми сами то будемо желели".

Како је текао живот у Паризу пре 60 година

Успомене једног аустриског новинарског Метузалема, који је био дописник бечких листова 1880

Париз, марта

Један париски илустровани часопис доноси занимљиве реминисценције старог аустриског новинара Едварда Карнера, који је у Паризу живео, као дописник бечких листова, око 1880. Он је тада био млад новинар и тада је забележио ове своје утиске из француске престонице:

„Тачно се још сећам утисака, које сам имао приликом доласка у пролеће 1879 у Париз. Та дивна варош, срце света, како сви који воле лепо и напредно, називају француску метрополу, била је, као и данданашњи, лепа, замамна, шармантна, привлачна до крајности и живахна, бујна. Било је то у зиму 1879 када су Парижани много жалили на јаку зиму. Као што је у свима другим земљама обичај, цене првокласних намирница и огрева су тада нагло скочиле у Паризу. Париска сиротиња је имала да проживи неколико чемерних месеци.

Па и те критичне зиме, у вароши на Сени владало је одушевљено, ведро, весело, раздрагано расположење, јер галски ведри дух ништа не може да поремети. Минули ратови и револуције нису нимало нашкодили француском народу, а најмање Паризу. Грађани су сачували своје велике капитале и ренте, трговци и занатлије, чиновници и радници су продужавали свој редован рад и сви су у Француској били задовољни.

Промет странаца је био и пре шездесет година у Паризу огроман. Као и данас, долазили су у великом броју богати амерички милионери, енглески лордови и фабриканти и индиске махараџе. Енглески и амерички капиталисти су са поверењем улагали своје злато у француске банке и предузећа, криза није била ни из чувења позната, а благостање се осећало у истој мери.

На дан годишњице освајања Бастиље, 14 јула 1881, присуствовао сам у Паризу свечаностима и парадама, каквим никада више у животу нећу присуствовати. Ту је све било до врхунца весело, раздрагано, природно и човечански. Вино се лило као неки набујали поток булеварима, а сваки и најсиромашнији париски грађанин био је тога дана сит и чапит. Тај дан је слава, највећи празник Француске. Тада и удате жене и младе девојке имају права да за време великог весеља по булеварима, у парковима и у Булоњској Шуми, приђу мушкарцу који им је симпатичан и који им се свиђа, да га загрле и изљубе до миле воље.

Што је најкарактеристичније за Париз, друштвени живот Париза ипак је се много осртао на политичке догађаје у земљи. И онда, као и данас, раскош и мода су доминирали, парижани су зарађивали и радили неуморно, само да би живот био што раскошнији и елегантнији, удобнији и лакши.

И кад све то имамо у виду, Париз је потпуно заслужио звучну и завидну титулу: „срце света". (х. х.)

Укрштене речи

Број 56

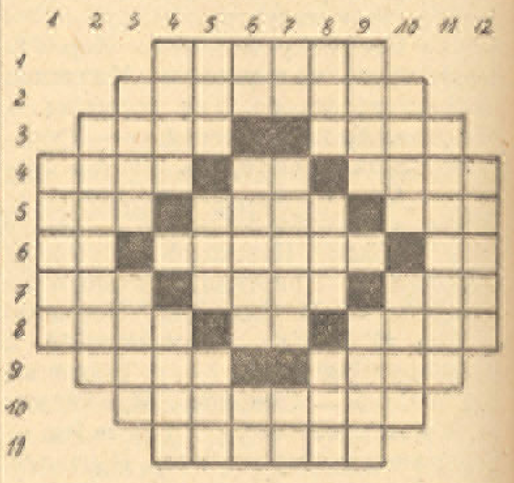

Водоравно: 1. црвена боја; 2. припадник црначког племена; 3. храњиво пиће — водопад; 4. устајала вода — сугласници из речи „кафа" — граница између села; 5. бојни поклич — завежљај — отац (мађарски); 6. према — место у Италији где је Наполеон победио Аустријанце — скраћеница иза потписа (обрнуто); 7. синовљева жена — женско име — сео (у наречју); 8. град у Британској Индији — узвик (обрнуто) — молерски израз; 9. град у Румунији — трчи; 10. египатски споменик; 11. савршенства.

Усправно: 1. новчаник; 2. место у Банату; 3. прави час — ваздух (латинески); 4. положај — самогласник — натупи; 5. коњу (обрнуто) — назусница — очев отац; 6. слово латинице (обрнуто) — тропска биљка — смрзнута вода (са „д" на крају); 7. сугласници из речи „пун" — пловни парк — магарчев глас; 8. тако се терају волови (обрнуто) — аждаја — сугласници из речи „слик"; 9. улога — самогласник — воли (провинцијализам); 10. отац — женско име; 11. зачин; 12. чорба киселог купуса.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 55

Водоравно: 1. Сип — кум; 2. не воли — сурово; 3. Чупић — к — јаран; 4. зар — сан — кат; 5. Ир — собар — би; 6. јара — ојади; 7. а — о — уша — и — е; 8. ђерам — смет; 9. ма — слуга — ур; 10. оли — сло(м) — „Уфа"; 11. Ирана — а — оврха; 12. сагови — соареа; 13. ала — тма.

Усправно: 1. Сич — Иса; 2. илузија — морал; 3. попара — Малага; 4. вир — роа — ино; 5. ће — са — с.р — аве; 6. н — со — Уелс — и; 7. Кабош Ђула; 8. с — наја — го — а; 9. ај — Ра — ас — о, е; 10. рак — дим — рву; 11. кораби — Еуфрат; 12. у'вати — страхом; 13. мон — Аса(н).

НАЈВЕЋА, НАЈМАЊА И НАЈСТАРИЈА КЊИГА НА СВЕТУ

Највећа књига на свету анатомски атлас, који се може видети у библиотеци државне трговачке школе у Бечу, дуга је 1,90 метара, а широка 90 сантиметара. Штампана је била у неколико издања од године 123 до 1830.

Најмања књига на свету је само десет пута по 6 милиметара велика. Штампана је 1897 у Падови, има 208 страна, међу којима једно необјављено писмо Галилејево из године 1615.

Најстарија књига на свету је нека египатска књига. Она се налази под именом „Присе Папирус" у народној библиотеци у Паризу. Потиче из године 3350 пре Христа, а нађена је у једном гробу код Тебе од научника по којем је и названа.

Најбрзи човек на свету

Са правом ужива амерички авијатички капетан Џмс. Б. Тејлор из Њујорка титулу „најбржи човек на свету“, који је у исто време стално у покрету и највише мења своје место боравка. Откуд овом човеку толико брзина и истрајност? Тејлор је човек који заступа једну сасвим ретку професију.

Тејлор је „пробач нових ратних авиона“, које заводи америчка ратна ваздушна флота. Америка се, као што је познато, већ раније грозничаво спремала на рат, као и све остале велике силе, иако се сматра за најмирољубивију државу на свету. Али сигурно је сигурно — каже Рузвелт.

Пилот Тејлор је за време прошлог Светског рата изводио праве бравуре над Западном Француском. Био је неко време и заробљен у Немачкој.

Данас Тејлору поведавају, на аеродрому код Лекхерста све нове авионе, који долазе из фабрика, да им „проба срце и душу“, тојест, мотор и крила, и да види да ли су ти апарати подесни за ратовање и сигуран лет америчких војних пилота.

Мишљење пилота Тејлора је меродавно за све стручне кругове и он спада међу пријатеље најугледнијих америчких државника, милионара, политичара и књижевника и новинара. Он са апаратима које испроба подробно и савесно, преваљује брзину од 390 километара, тако за један дан често превали пут од преко 2500 километара и стално мења место.

Капетан Тејлор је снажно развијен амерички мушкарац, тип Јенкиа, боксер и страстан спортиста. Одликован је од америчке владе и разних владаоца и претседника јужноамеричких република орденима и похвалама, јер је Тејлор луталица и најбржи човек на свету.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

ДВА ДАНА У ЈЕДНОМ ДВОРИШТУ

Нада Илић-Тутуновић

Све до јуче двориште је одјекивало од јурњаве и цике, дечје радости и мајчинских грдњи. А тога јутра, тог влажног и мрачног јесењег јутра са маглом што се мешала са густим димом из димњака, двориште је одједном занемело. — Тужно је звекнула гвоздена капија за болничким колима, што одвезоше Верицу на лечење. Са стрепњом су гледали малишани у два уска прозора без завеса, иза којих је њихова другарица Јовкица бунцала у страшној ватри. И сагињали се, црвених очица и уздрхталих груди, да помилују Шарића који се сваки час склупча код њихових ногу, па цичи жалосно и прекорно, а сузе му окрвавиле очи — неки силан и несносан бол мучи га у утроби.

Скупили се и узнемирили малишани, те прве недеље божићњег распуста па им игра и не пада на памет. А ако и покушају, онако из навике, воде је без воље, и убрзо прекидају. — Добили тако пред подне ужину — ко хлеба с маслом, ко с пекмезом, а ко само хлеба. Грицкају, гледају једно другом у парчад, труде се да што спорије једу, како би им дуже трајало и расправљају.

— Ја јутрос питам маму шта ли ће бити са Верицом, — каже Бугле, замишљено грицкајући окорелу крајку.

— А она?... А шта она?... — уситнише гласићи, раширише се бистре очице, и сва се тела нагоше према њему. Важно је шта Булетова мама каже, јер она је учитељица, па зна.

— Па, не знам да л' је истина, ал' она каже да то није ништа страшно, него је баш, каже, добро што су је у болницу одвели, јер су тамо, каже, све сами, каже, доктори, па ће, каже, сваки час да је, каже, прегледају, и лекове, каже, да јој дају.

— Е, баш то исто и мој тата каже! — скоро радосно потврди Драган, шмркћући и палацајући црвеним језичком чак до испод носа. — Него је, тата каже, за Јовкицу невоља! Већ то се зна откад њен тата не ради, па ни уред не плаћа...

— Па шта?...

— Па шта?! Нема ко да је лечи — ето! — забринуто и нервозно цикну Драган, погледавши у два уска прозора.

— Гле! Гледајте шта Шарић ради — шапатом их опомену Радица, па загледана, и не осећаше да притискује комад са пекмезом од шљива, уз бели капутић. — А Шарић је сакћући и зимљиво трзајући шапице, завлачио њушку између дасака на огради, камења и циглица по дворишту, кидао травчице, танке и жућкасте, што су у влази никле.

— Јао, 'оће да се отрује! — завапи Радица очајно.

— Е, баш си!... — нескоси се на њу Миланче. — Не зови га кад ти кажем. То он лек тражи. Исто тако и бабина мачка, кад је трбу' заболи.

— Јест, а адвокатовица њеној Лелики даје прашкове од доктора.

— Па јесте, ал' треба да имамо!..

— Их, а мој ујка прича да има, — само не знам где — права правцата болница за кучиће. Баш је, каже, у биоскопу гледао кад је дошла нека тамо принцеза, да их обиђе, па јој и говор држали, и цвеће јој дали.

— Ју, а ко? — безазлено ће Лелица.

— Ето: ко? Па доктор, што је тамо управник.

После су тако ућутали, са стрепњом гледајући узнемиреног и расплаканог Шарића. Но стално осећајући да их одозго, са она два уска прозора, пече у потиљак једно страшно претеће око.

Поново је лупнула гвоздена капија на уском, гаравом дворишту, а деца су појурила, полетела пред Верицу. Боже, како је само бледа и прозрачна! Но, она се тако радосно смеши на њих, и с врата им маше великом, плавокосом лутком, што је у болници добила.

— Је л' страшно? — питају је, а загледали се у њу, као да је први пут виде.

— Где? Тамо? Како страшно! Имала сам и другарицу — једна Драгица из Скерлићеве улице; и она је лутку добила. А сестра што је добра! Све се с нама играла, као мала...

И Верица их гледа мило, радосно. А они гутају њене речи, и њен мили лик, и сва им некако нова, господственија, лепша.

— А знаш?... — заусти Миланче, па како га је пчела за усну ујела, само се зацрвене и окрену. — И онда сви ућуташе, престаше да се смеју, и од Верице се одмакоше — постаде им некако туђа, брбљива и хвалисава. Погледали би је свлаш, и у погледу им се осећаше силна туга и, као, неки прекор. Њу то увреди, и зато послушно пође са мајком, која је поведе у кућу. И тада случајно, не знајући зашто и како, њене се очи подигоше на два уска прозора.

— А Јовкица? А где је Јовкица? — врисну са страхом и слутњом, отимајући се са упорношћу и дивљином болесног детета. Но угледавши само леђа својих другова, и сузе оних који су се већ мало окренули њој, она се заплака тужно и грчевито и сва се обеси на мајчиним рукама, не видећи узнемиреног Шарића, како покорно, умиљато скакуће око ње и цичи, да би га помиловала.

А одозго, са два уска, чађава прозора, два исплакана, крвава ока, гледала су доле са тешком тугом и завишћу.

НИЈЕ ЈЕДИНА НА СВЕТУ...

— Е па када нећете да ми будете жена, онда ми вратите цвеће да га могу употребити на другој страни.

Шпијунска борба између две крајности: Истока и Запада

Пише В. Спасић (49)

Поручник Џонсон је с олакшањем у души утврдио, да неће доћи до онога од чега се он највише плашио: непотребно је међу заробљеним Авганцима извршити крвопролиће. Стопроцентни војник тако нешто само нерадо чини. Не воли да дира и убија онога, који, верујући у витештво непријатеља, жели да се преда. И Џонсон је при томе осетио, да би, упркос свом мудровању и реалном резоновању, заробљенике ипак помиловао. Он би им поклонио животе, а тиме би се тешко огрешио о своју официрску дужност.

Али до тога на крају ипак није дошло. Јер позната је ствар, да се авгански ратник никада жив не предаје у руке непријатеља и није вољан да од њега тражи милост.

Ратна бука се најзад ипак стишала. Митраљези су покосили непријатељске борце у бекству. И Џонсон је би приморан да покупи мртва тела палих непријатељских бораца. Они су лежали редом у својим шароликим, раскошним униформама.

НЕОБИЧНА И СКРОЗ НЕПРИЈАТНА САХРАНА

Поручник Џонсон је наредио педесеторици војника да брзо очисте терен од мртвих тела. Он се сам брижљиво старао да се склони све што би могло одати, да се на овом месту водила жестока и крвава борба. Затим је извадио четири гас-маске из своје кожне ташне и поделио их међу најснажнијим коњаницима.

— Ето, тако ћемо им приредити и погреб. Ђавоља пећина баш није далеко одавде.

Војници су по Џонсоновом налогу привезали мртва тела непријатељских бораца на леђа коња и мазги и пошли према ђавољој пећини. Ускоро су се нашли пред њеним улазом.

Кроз пространи и прилично широк улаз, могао је свако лако ући у ту пећину, чије тајне све до данас још нису расветљене. Али ко једном уђе у ту пећину смрти, тај се више не враћа под божје сунце. То је уствари једна од многобројних пећина, у којима Азија нимало не оскудева, а у којима се скупља у огромној количини отровни гас карбониум моноксид. Ова пећина је била највећа међу тим отровним пећинама и Енглези су је прозвали „ђавољом пећином“. Томе насупрот, урођеници су је сматрали неком врстом божанства. Један факир издржао је у тој смрдљивој јазбини пун месец дана, док је другом човеку довољно да само направи два-три корака према унутрашњости пећине, па да падне на земљу као мува при првом мразу. Неколицина страних научника су са гас-маскама преко лица покушавали да проуче тајне ове тајанствене пећине, али су већ после стотину корака наишли на једну дубоку провалију, у коју се ниједан од њих није смео спустити.

Четворица маскираних војника су појединачно уносили мртва непријатељска тела и бацали их у мрачну провалију. Ова необична сахрана трајала је прилично дуго, а војници се при томе баш нису најбоље осећали.

Џонсон је сваком мртвацу претражио џепове, па га је пуштао у пећину, тек када се уверио да код њега нема ничега сумњивог. Код једног је нашао мали нотес.

(Наставиће се)

Данас

Субота, 21 марта 1942 године.
Св. Теофилакт еп. никомисијски.
Сунце излази у 5 часова и 49 минута, а залази у 18 часова и 23 минута.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Аларгић м-р Светозар, Деак трг број 5 (телефон 25—81).

Илин м-р Душан, Ержебет трг бр. 4 (телефон 24—45).

*

РАДИО

За 21 март.

БУДАПЕШТА. 10.15: Забавна музика ● **11.20:** Грамофонске плоче ● **12.10:** Оркестарски концерт ● **14.00:** Циганска музика ● **17.15:** Маршеви ● **18.00:** Концерт салонског оркестра ● **20.10:** Концерт ● **22.10:** Музика за игру ● **24.00:** Вести.

*

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту: 4.38 (од Сабадке брзи), 17.53 и 20.30.

За Сабадку 4.38.

За Зомбор 4.06, 10.54, 13.50 (Сеплигет-Паланка), 17.26.

За Тител 6.15, 14.02 и 20.20.

За Зенту-Сегед 5.30, 13.35 (само до Обечеја), 16.40.

Из Будапеште: 11.11, 17.15 (до Сабадке брзи) и 23.14.

Из Сабадке 20.48 (особни, стиже у Ујвидек у 23.35).

Из Зомбора 7.32, 9.15 (само из Паланке-Сеплигета), 12.54, 20.16.

Из Тителе 5.29, 15.30, 19.40.

Из Сегеда-Зенте 7.05 (само од Обечеја), 10.35, 20.08.

МАЛИ ОГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. За оне, који траже службу, 50% јефтиније. Мали огласи се примају, сем наше администрације (зграда Аполо биоскопа, I спрат), још и у трафикама Поповић, Хитлеров пут 7, Иброчић, Бардоши Ласло у. 2.

ПРОДАЈЕ СЕ ХИТНО 30 комада споља кожних капута са дифтин поставом, за 140 пенга по комаду. Упитати у Администрацији. 390

ТРАЖИМ обртни капитал до 3.500 пенга на зајам за већи градски посао. Понуде молим на Администрацију под „Градска гаранција". 395

ТРОТИНЕТ, дечји, полован, исправан, купујем. Адреса у Администрацији. 397

ОРТАКА КОМПАЊОНА са 2—3000 пенга тражи добро посећена гостионе због одласка једног ортака. Упитати у администрацији под „ортак". 398

КУЋА ЈЕДНОСПРАТНА са шест станова, гаража, за 38.000 пенга, Фехермезе ул. 2. 401

ТРАЖИМ за 1 мај, модеран стан, у центру града, од 3 собе, купатила и осталих нужпросторија. Адресу оставити у Администрацији. 403

Највећи избор сваковрсних бонбона у новоотвореној радњи
МОЈСОВИЋ
ХИТЛЕР АДОЛФ УЛИЦА БРОЈ 3
(бивши бифе Дкмовић) 392

СПОРТ

УАК данас са комплетним тимом путује за Будапешту

„Навијачки вагон" са навијачима креће вечерас у 8·33 часова

Сутрашњу утакмицу, коју УАК игра у Будапешти против Електромоша пратиће доста велики број Уакових навијача, који вечерас у 8.33 часа путују „специјалним навијачким вагоном". До сада се пријавило преко 200 особа, што много значи за саму утакмицу. Навијачи ће, као и увек, учинити своје и помоћи играче бодрењем.

Јутрос брзим возом Уакови играчи су отпутовали за Будапешту. На пут једино није пошао Палфи, који ће доћи накнадно. Марјановић, који је целе недеље болестан, такође путује и према томе УАК ће против Електромоша играти у комплетном саставу: Плац, Чилаг, Аврамовић, Харгитаи, Марјановић, Живковић, Медарић, Палфи, Лендваи и Велкер. Шомлаи је поведен као резерва, и биће стављен у тим уколико би се Марјановић рђаво осећао. У том случају халф-линија би изгледала: Шомлаи, Харгитаи, Живковић.

УАК се налази у одличној форми и пуној кондицији, што се видело на тренингу када је други тим Уака, где играју такође одлични играчи, победио са лакоћом са резултатом 6:1.

И италијански „двадесетједногодишњаци" су у форми

Јуче смо донели да су изабрани — „двадесетједногодишњаци" — Мађарске победили на тренинг утакмици Ганц са резултатом 9:0 (4:0). Док се одигравала ова тренинг утакмица у Будапешти, и док су вођи мађарског спорта уживали гледајући младиће како играју, дотле је у Фиренци одговарајући тим италијанске репрезентације, против кога се игра у Торину 6 априла, играо такође тренинг утакмицу против Фиорентине, клуба прве лиге.

Када је судија у Будапешти дао знак да се завршава полувреме, Ганц је примио четири гола, а у исто време Фиорентина је од младих италијана примила такође четири гола. Дакле, прво полувреме између „младића" Мађарске и Италије „завршило се" са резултатом 4:4.

Друго полувреме донело је много лепшу игру Мађара, који су дали још пет голова (али Ганцу) док су Италијани дали свега још два гола (Фиорентини), „крајњи резултат" је према томе 9:7 у корист Мађара.

Све се то догодило „на генералној проби" а 6 априла у Торину „на премијери" видеће се ко је победник.

Ференцварош пред дилемом

Штампа и навијачи траже промену у тиму

Чести су случајеви да спортска јавност преко штампе и симпатизери једног клуба траже од управе клуба да се у тим стави тај и тај играч, или да се изврше темељите промене у тиму.

Мање више сви клубови који учествују у државном првенству имају сталне тимове и резерве које се убацују према потреби. Ференцварош је једини клуб, чији први тим нагло опада и код којег се осећају потребе да се „асови" уклоне из тима, а на њихово место поставе други — млађи, али не тако познати. Још пре утакмице са Уаком Ференцварошев први тим није показивао ону игру, коју је са правом управа тражила од њега. После утакмице са Уаком видело се, да у тиму има неколико играча са звучним и славним именима, али који су данас испод просечне вредности. Зато спортска јавност Будапеште и неки листови траже од одговорних у Ференцвароју да се за недељну утакмицу тим из основа промене.

Интересантне су разне комбинације према којима би требао „нов" и „препорођен" тим Ференцвароша да изгледа.

Прво: **Чикош — Рудаш, Татраи — Нађ, Полгар, Лазар — Лукач, Шароши III, Фиштеш, др. Шароши, Ђетваи.**

Или: **Чикош — Нађ II, Лазар — др. Шароши, Полгар, Киш — Лукач, Шароши Бела, Татраи, Кисели и Ђетваи.** (Ово је најсмелија комбинација.)

Или: **Чикош — Рудаш, Татраи — Киш, Полгар, Лазар — Нађ II, Шароши III, Финта, др. Шароши, Ђетваи.**

Или: **Чикош — др. Соћка, Валдингер — Нађ II, Полгар, Лазар — Рудаш, др. Шароши, Финта, Татраи и Ђетваи.**

Ово су само жеље, а управа ће решити, ипак, најбоље.

УАК—ФЕРЕНЦВАРОШ 21:20

Будапештански Спортски лист „Спорт Хирлап" у своме броју од 18-ог о. м. после утакмице УАК—Ференцварош доноси интересантан чланак — оцену појединих играча УАК-а и Ференцвароша.

УАК Плац 2, Чилаг 2, Аврамовић 2, Харгитаи 2, Марјановић 1, Живковић 1, Медарић 3, Палфи 3, Лендваи 2, Бабић 2 и Велкер 1 — што укупно износи 21 поен.

Ференцварош: Чикош 4, Рудаш 3, Татраи 2, Нађ 1, Полгар 3, Лазар 3, Лукач 2, др. Шароши 3, Финта 3, Кисели 4, Ђетваи 2, — укупно 30 поена.

Као што се види УАК има три одличне оцене, 6 врлодобрих и две добре, док Ференцварош има свега једну одличну, три врлодобре а остале добре и довољне. Интересантно је, да је према осталим статистикама клубова, који су играли прошле недеље за државно првенство, УАК најбољи, јер збир његових поена износи 21, док поени најбољих после њега износе 25—28. Дакле, УАК је тим, који је у игри против Ференцвароша, поред одличног резултата имао и најбоље појединце.

Градоначелник сл. кр. града Ујвидека
Број 9154/1942.

ОБЈАВА

Позивам све заинтересоване да у интересу смештања породица позваних у војску, почев од данашњег дана, пријаве свако упражњено радно место Мађ. кр. звању за посредовање рада (Ујвидек, Вакбоћан улица 2).

Ујвидек, 8 марта 1942.

др. витез Хорват Казмер с. р.
зам. градоначелника.

Набављајте Ваше **семење** и надаље код фирме **Сентивањи,** **Ујвидек** II Ракоци Ф. 57 404

У ПАЊЊУ произвођачима репе!

За сваку метричку пенту шећерне репе добијате 5 пенга.
За откуп више тражених резанаца шећерне репе још 23 филера.
60% свежих резанаца припада **бесплатно** произвођачу, или
2.4% сувих резанаца **бесплатно.**
За сваких 100 метричких центи исплаћене шећерне репе добијате још 5 килограма кристалног шећера бесплатно.
По катастралном јутру засејане шећерне репе добијате 180 пенга премија, ако производите шећерну репу за **„БАЧКУ ФАБРИКУ ШЕЋЕРА" А. Д. Ујвербас.** 412

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ
Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко предузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.